

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Кзз 501/2019
22.05.2019. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Невенке Важић, председника већа, Веска Крстајића, Милунке Цветковић, Јасмине Васовић и Радослава Петровића, чланова већа, са саветником Врховног касационог суда Снежаном Лазин, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА, због кривичног дела насиље у породици из члана 194. став 1. Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног АА - адвоката Милоша Петрушића, поднетом против правноснажних пресуда Основног суда у Лесковцу 11К.бр.664/2018 од 05.12.2018. године и Вишег суда у Лесковцу 3Кж.бр.44/19 од 08.02.2019. године, у седници већа одржаној дана 22.05.2019. године, једногласно, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснован захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА - адвоката Милоша Петрушића, поднет против правноснажних пресуда Основног суда у Лесковцу 11К.бр.664/2018 од 05.12.2018. године и Вишег суда у Лесковцу 3Кж.бр.44/19 од 08.02.2019. године, у односу на повреду закона из члана 438. став 1. тачка 7) и члана 439. тачка 1) Законика о кривичном поступку, док се у осталом делу захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног **ОДБАЦУЈЕ** као недозвољен.

Образложење

Пресудом Основног суда у Лесковцу 11К.бр.664/2018 од 05.12.2018. године окривљени АА оглашен је кривим због извршења кривичног дела насиље у породици из члана 194. став 1. КЗ и изречена му је условна осуда тако што му је утврђена казна затвора у трајању од 3 (три) месеца и одређено да се иста неће извршити ако окривљени у року проверавња од 1 (једне) године не учини ново кривично дело.

Истом пресудом окривљени је обавезан да на име трошкова кривичног поступка плати оштећеној ББ износ од 22.500,00 динара, а да на име паушала плати суду износ од 5.000,00 динара, а све у року од 15 дана по правноснажности пресуде.

Пресудом Вишег суда у Лесковцу ЗКж.бр.44/19 од 08.02.2019. године одбијене су као неосноване жалбе окривљеног АА и његовог браниоца - адвоката Милоша Петрушића, па је потврђена пресуда Основног суда у Лесковцу 11К.бр.664/2018 од 05.12.2018. године.

Против наведених правноснажних пресуда захтев за заштиту законитости поднео је бранилац окривљеног АА - адвокат Милош Петрушић, због повреде кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП у вези члана 194. став 1. КЗ, те повреда одредаба члана 7. тачка 1), члана 296, члана 297, члана 416. став 1. тачка 2) и члана 502. ЗКП, са предлогом да Врховни касациони суд укине у целини пресуде Основног суда у Лесковцу 11К.бр.664/2018 од 05.12.2018. године и Вишег суда у Лесковцу ЗКж.бр.44/19 од 08.02.2019. године и предмет врати првостепеном суду на поновно одлучивање или да преиначи наведене пресуде тако што ће окривљеног ослободити од оптужбе за кривично дело за које је оглашен кривим или га за исто блаже казнити или у смислу члана 422. ЗКП према окривљеном одбити оптужбу, те да одреди да се прекине извршење правноснажне пресуде Основног суда у Лесковцу 11К.бр.664/2018 од 05.12.2018. године, као и да призна трошкове које је окривљени имао за састав захтева за заштиту законитости по важећој АТ, а који ће пасти на терет буџета Основног суда у Лесковцу.

Врховни касациони суд је доставио примерак захтева за заштиту законитости Републичком јавном тужиоцу сходно одредби члана 488. став 1. Законика о кривичном поступку, те је у седници већа коју је одржао у смислу члана 490. ЗКП, без обавештавања Републичког јавног тужиоца и браниоца окривљеног, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), размотрио списе предмета и правноснажне пресуде против којих је захтев за заштиту законитости поднет, па је, по оцени навода изнетих у захтеву, нашао:

Захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног је неоснован у делу који се односи на повреде закона из члана 438. став 1. тачка 7) и члана 439. тачка 1) ЗКП, док је у осталом делу недозвољен.

Указујући на повреду кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП у вези члана 194. став 1. КЗ, бранилац окривљеног АА у поднетом захтеву истиче да дело за које је окривљени правноснажно оглашен кривим није кривично дело, из разлога јер радње окривљеног описане у изреци правноснажне пресуде не представљају кривично дело насиље у породици из члана 194. став 1. КЗ, обзиром да су у изреци наведене само речи увреде које је окривљени критичном приликом упутио оштећеној ББ, при чему, имајући у виду законски опис предметног кривичног дела, речи увреде не представљају претњу.

Изнети наводи захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног се, по оцени Врховног касационог суда, не могу прихватити као основани, из следећих разлога:

Кривично дело насиље у породици из члана 194. став 1. КЗ чини онај ко применом насиља, претњом да ће напасти на живот или тело, дрским или безобзирним понашањем угрожава спокојство, телесни интегритет или душевно стање члана своје породице.

Имајући у виду цитирани законски опис бића кривичног дела насиље у породици из члана 194. став 1. КЗ, то, по налажењу овога суда, из чињеничног описа кривичног дела утврђеног у изреци првостепене пресуде и то да је окривљени АА „... претњом да ће напасти на живот или тело и дрским и безобзирним понашањем угрозио спокојство и душевно стање своје бивше супруге оштећене ББ из ..., при чему је могао да схвати значај свог дела и могао да управља својим поступцима, на тај начин што је дошао у кућу оштећене ББ и упутио јој увредљиве речи да је курва и да има љубавника и претњу да ће је распорити ножем уколико се не помири са њим, иако је био свестан свог дела, хтео његово извршење и био свестан да је његово дело забрањено“, а у време и месту како је то ближе описано у изреци пресуде, јасно и недвосмислено произилази да се у описаним радњама окривљеног АА стичу сва битна законска субјективна и објективна обележја кривичног дела насиље у породици из члана 194. став 1. КЗ, за које је он правноснажно оглашен кривим.

Наиме, из чињеничног описа кривичног дела јасно произилази да је окривљени АА критичном приликом својој бившој супрузи оштећеној ББ, поред увредљивих речи да је курва и да има љубавника, упутио и претњу да ће је распорити ножем уколико се не помири са њим, а која претња представља непосредну, озбиљну, директну и конкретну претњу нападом на живот и тело оштећене, која је подобна да угрози спокојство оштећене и њено душевно стање, те која је, с обзиром на начин на који је упућена, несумњиво код оштећене створила осећај страха и угрожености, а што је у конкретном случају довољно за постојање предметног кривичног дела, па су стога супротни наводи браниоца окривљеног којима се указује на повреду кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП од стране Врховног касационог суда оцењени као неосновани.

Поред тога, по оцени овога суда, неосновани су и наводи захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног у делу у којем истиче да се предметни кривични поступак водио без захтева-одобрења овлашћеног тужиоца за кривично гоњење окривљеног, обзиром да из списка предмета произилази да Основни јавни тужилац у Лесковцу није донео наредбу о спровођењу истраге против окривљеног, тако да је сходно одредбама чланова 7. тачка 1), 296. и 297. ЗКП јавни тужилац у конкретном случају фактички против окривљеног водио истрагу без правног основа, а због чега се по ставу браниоца против окривљеног није могао водити кривични поступак, па је суд требало да у смислу члана 416. став 1. тачка 2) ЗКП у вези члана 502. ЗКП донесе решење којим ће одбацити оптужни предлог ОЈТ-а у Лесковцу Кт.бр.1451/2018 од 13.09.2018. године или да у смислу члана 422. ЗКП донесе одбијајућу пресуду. Изнетим наводима захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног се, по налажењу овога суда, суштински указује на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 7) ЗКП,

јер се указује да је суд повредио одредбе кривичног поступка у погледу постојања оптужбе овлашћеног тужиоца.

Исти наводи о битној повреди одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 7) ЗКП истакнути у жалби браниоца окривљеног АА - адвоката Милоша Петрушића били су предмет разматрања Вишег суда у Лесковцу који је поступао у другом степену по жалбама изјављеним против првостепене пресуде Основног суда у Лесковцу 11К.бр.664/2018 од 05.12.2018. године. Виши суд у Лесковцу као другостепени је ове наводе оценио неоснованим и о томе на страни 2 другостепене пресуде ЗКж.бр.44/19 од 08.02.2019. године изнео јасне разлоге, које Врховни касациони суд у свему прихвата као правилне, те у смислу одредбе члана 491. став 2. ЗКП на ове разлоге и упућује.

И по налажењу Врховног касационог суда, како се у конкретном случају ради о скраћеном кривичном поступку, који се у битном разликује од редовног кривичног поступка, а у коме се не спроводи истрага, већ се пре оптужења могу само предузети одређене доказне радње, то се самим тим у скраћеном поступку ни не доноси наредба о спровођењу истраге, па суд стога није ни могао повредити одредбе кривичног поступка у погледу постојања оптужбе овлашћеног тужиоца на начин на који то неосновано истиче бранилац окривљеног и тиме учинити битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 7) ЗКП.

Захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА у осталом делу одбачен је као недозвољен.

Наиме, бранилац окривљеног у осталом делу захтева истиче да је изрека првостепене пресуде у супротности са разлозима датим у образложењу пресуде, те да првостепени суд није дао разлоге због чега је изменио чињенични опис кривичног дела дат у изреци пресуде у односу на онај дат у оптужном предлогу јавног тужиоца изостављањем речи претње окривљеног „да ће оштећену уништити преко деце“ и радње повлачења оштећене од стране окривљеног, као и разлоге због чега је одбио доказни предлог одбране да се изврши неуропсихијатријско вештачење интензитета страха на страни оштећене ББ, а и они разлози који су дати су нејасни, док другостепени суд није дао оцену жалбених навода одбране. Изнети наводи браниоца окривљеног би по налажењу овога суда представљали битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 2) ЗКП.

Имајући у виду да их изнетих навода произилази да бранилац окривљеног у осталом делу захтева нижестепене пресуде побија због битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 2) ЗКП, а која повреда не представља законски разлог због којег је у смислу одредбе члана 485. став 4. ЗКП дозвољено подношење овог ванредног правног лека окривљеном и његовом браниоцу због повреде закона, то је Врховни касациони суд у овом делу захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног оценио недозвољеним.

Са изнетих разлога, налазећи да побијаним пресудама нису учињене повреде закона на које се неосновано указује захтевом за заштиту законитости браниоца окривљеног АА - адвоката Милоша Петрушића, Врховни касациони суд је на основу члана 491. став 1. ЗКП захтев у односу на повреде закона наведене у изреци одбио као неоснован, док је у осталом делу на основу члана 487. став 1. тачка 2) ЗКП и члана 485. став 4. ЗКП захтев одбацио као недозвољен и одлучио као у изреци пресуде.

Записничар-саветник
Снежана Лазин,с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић

Председник већа-судија
Невенка Важић,с.р.